

Ilski, Stanisław

Komitet Obywatelski „Solidarność” w Bieżuniu w latach 1989-1990 : wybory do sejmu i senatu w obwodach gminy Biezuń

Biezuńskie Zeszyty Historyczne 18, 114-141

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wybory odbyły się w dwóch turach: pierwsza 4 czerwca 1989 r., druga 18 czerwca 1989 r. i były wielkim zwycięstwem "Solidarności", która obsadziła wszystkie 161 mandaty poselskie i 99% senatorskich³.

Bezpośrednio po wyborach rozgorzał spór, czy KO są jeszcze potrzebne. Przyszedł czas na formowanie się partii politycznych, lecz z drugiej strony szkoda było zmarnować rozbudzony zapał tysięcy działaczy. Zbliżały się wybory do rad terytorialnych, które należało wygrać nie tylko w sensie politycznym. W wyniku dyskusji Krajowa Komisja Wykonawcza 17 czerwca 1989 r. nakazała rozwiązanie struktur wojewódzkich. Pozostały struktury terenowe jako związki obywatelskie mające na celu zorganizowanie w swoich środowiskach rad i wytyczenie kierunków ich działania⁴. Nie wszystkie wojewódzkie KO rozwiązały się – niektóre pozostały, a inne po pewnym czasie wznowiły działalność.

W województwie ciechanowskim WKO "S" wznowił pracę po półrocznej przerwie (2 grudnia 1989 r.). Miał wpływ na obsadzanie stanowisk administracji rządowej, a także innych. Nastąpił wówczas rozłam z powodu zarzutów stawianych przez grupę działaczy przewodniczącemu Rady WKO, posłowi Stanisławowi Węglowskiemu. Zarzuty dotyczyły forsowania przez posła swojej kandydatury na stanowisko wojewody. W dniu 28 lipca 1990 r. odbyło się w Ciechanowie zebranie licznej grupy działaczy "Solidarności", którzy utworzyli Porozumienie Komitetów Obywatelskich "Solidarność" Województwa Ciechanowskiego⁵. W posiedzeniu tym wzięli również udział przedstawiciele KO "S" w Bieżuniu: Ewa Łubińska i Alina Truszczyńska oraz spoza Komitetu Mirosław Truszczyński. KO "S" w Bieżuniu zadeklarował przynależność do Porozumienia⁶.

I

Wybory do sejmiku i senatu w obwodach gminy Bieżuń

Komitet Obywatelski "Solidarność" w Bieżuniu został powołany w początku maja 1989 r.⁷ przez Krystynę Ilską, emerytowanego lekarza pediatrę, zatrudnioną w niepełnym wymiarze godzin w gabinecie szkolnym w Bieżuniu. Komitet składał się formalnie z czterech osób: Krystyny Ilskiej, Aliny Truszczyńskiej z Bieżunia, Andrzeja Kraśniewskiego – nauczyciela matematyki z Sadłowa oraz Romana Zimolzaka – pracownika filii

“Polamu” w Bieżuniu, działacza “Solidarności” pracowniczej w tym zakładzie zamieszkałego w Jonnem⁸. Osób faktycznie działających było więcej. Należy wymienić przede wszystkim Jana Ilskiego, lekarza internistę i Zenobię Ilską, pielęgniarkę dyplomowaną oraz Jadwigę Siedlecką, sekretarkę medyczną – pracowników Gminnego Ośrodka Zdrowia w Bieżuniu. Włączyli się także Zbigniew Ratajczyk, ślusarz remontowy z “Polamu” zamieszkały w Bieżuniu, Waldemar Cecelski, kontroler jakości z “Polamu” zamieszkały we wsi Mak i Andrzej Rogowski, mgr inż. mechanik zamieszkały w Myślinie. Mimo że nie odbyły się formalne wybory zarządu, funkcję przewodniczącej pełniła Krystyna Ilska, a wiceprzewodniczącą Alina Truszczyńska⁹.

Spotkania otwarte odbywały się w każdą niedzielę w domu parafialnym, gdzie lokal udostępnił ks. kanonik Stefan Zaleski, bieżuński proboszcz. Zarówno ks. proboszcz jak i księża prefekci Zbigniew Sarnowski i Zbigniew Kaniecki nie afiszowali się z działalnością, choć idee “Solidarności” w pełni popierali. Spotkania ograniczonego składu KO“S” odbywały się w prywatnych mieszkaniach członków. Zebrań nie protokołowano. Krystyna Ilska prowadziła doraźne i luźne notatki. Centrum codziennego działania stał się ośrodek zdrowia.

Zadaniem wymagającym szybkiej realizacji była zmiana sposobu myślenia społeczeństwa – wytłumaczenie, że obecne wybory, choć tylko do sejmu kontraktowego, są w dużej mierze wolne i że można już wybrać swoich przedstawicieli spoza nomenklatury partyjnej.



Kopia “cegiełki” Funduszu Wyborczego KO“S”.

Nie było to łatwe zadanie. Pacjenci ściszym głosem pytali, czy już można mówić otwarcie, a gdy usłyszeli odpowiedź twierdzącą, wątpili — “Ej, chyba lepiej nie”. Było to wówczas bardzo charakterystyczne zachowanie.

W szybkim tempie zawiązywały się komórki “Solidarności” Rolników Indywidualnych, które stały się bazą działania w poszczególnych wioskach. Było to głównie dziełem trzech osób: Włodzimierza Borowskiego, rolnika z Władysławowa oraz Jana i Zenobii Ilskich.

Nastroj społeczeństwa był prosolidarnościowy i zdecydowanie kontra PRL-owskiej rzeczywistości. Niemalą jednak grupę stanowili ludzie ostrożni, którzy nie mając pewności, jaki nastąpi bieg zdarzeń, nie angażowali się lub robili to z rezerwą. Zdecydowanymi przeciwnikami okazali się natomiast niektórzy członkowie PZPR oraz związane z nimi osoby.

Drugim zadaniem KO“S” wymagającym natychmiastowej realizacji było przygotowanie wyborów, a więc nauczanie techniki głosowania oraz wskazanie kandydatów “Solidarności”. Najważniejsze okazały się rozmowy indywidualne przeprowadzane przez członków KO“S” przy każdej okazji, a głównie w ośrodku zdrowia, w którym duży ruch pacjentów stwarzał wyjątkowe możliwości. Zgodnie z ordynacją wyborczą wszystkie sprawy formalne załatwiała GRN i Urząd Gminy.

Członkowie KO“S” wielokrotnie brali udział w spotkaniach informacyjnych w WKO“S” w Ciechanowie. Otrzymali tam tekst ordynacji wyborczej, program wyborczy “Solidarności”, broszury informacyjne oraz plakaty.

Materiałów tych było zbyt mało, aby zaspokoić nimi potrzeby wszystkich wsi. Przystąpiono więc we własnym zakresie do powielania i produkcji afiszów oraz ulotek opatrzonych pieczęcią “Solidarność”, wyciętą z podeszwowej gumy przez Jana Ilskiego. Ulotki pisały na maszynie Jadwiga Siedlecka i Zenobia Ilska.

Kandydatami na senatorów z ramienia “S” byli w województwie ciechanowskim Benedykt Pszczółkowski i Ryszard Juskiewicz. O mandat w sejmie ubiegał się Stanisław Węglowski. Nazwiska te pojawiły się na ulotkach i afiszach. Każdy pacjent otrzymywał w ośrodku zdrowia ulotkę lub plik ulotek do rozdania sąsiadom (rozprowadzono ok. 2 000 sztuk). Oprócz członków KO“S”, plakatowaniem i rozdawaniem ulotek zajmowało się szereg innych osób – np. Mirosław Truszczyński, Salomea i Zygmunt Goliatowie, Halina Szymańska, Jerzy Rudziński, a na wsiach członkowie “Solidarności” RI.

JAK GŁOSOWAĆ NA KANDYDATÓW KOMITETU OBYWATELSKIEGO „SOLIDARNOŚĆ”?

WYBORCO!

Przed przystąpieniem do głosowania **POZNAJ, ZAPAMIĘTAJ**, a najlepiej **ZANOTUJ** nazwiska kandydatów „SOLIDARNOŚCI” do Sejmu z Twojego okręgu i numery ich mandatów! **POZNAJ, ZAPAMIĘTAJ, ZANOTUJ** nazwiska kandydatów „SOLIDARNOŚCI” do Senatu!



W lokalu komisji wyborczej otrzymasz 4 do 7 (w zależności od okręgu) kart do głosowania:

- a) 1 kartę głosowania do Senatu
- b) 1 kartę głosowania na listę krajową do Sejmu
- c) 2-5 kart do głosowania na poszczególne mandaty poselskie - na każdej karcie jest numer mandatu

Jeśli chcesz wygranej kandydatów „SOLIDARNOŚCI”:

- na karcie głosowania do Senatu pozostaw tylko dwa znane Ci nazwiska kandydatów „SOLIDARNOŚCI” (w woj. warszawskim i kielniejskim - trzy)
- znajdź karty głosowania na bezpartyjnych kandydatów do Sejmu z zapamiętanymi przez Ciebie

nazwiskami kandydatów „SOLIDARNOŚCI”! Kart tych może być (w zależności od okręgu) jedna, dwie lub trzy. Na każdej z nich pozostaw tylko po jednym zapamiętanym przez Ciebie nazwisku kandydata „Solidarności”.

Na pozostałych kartach **NIE MA KANDYDATÓW „SOLIDARNOŚCI”**. Na tych kartach skreślaj tych, o których wiesz, że są przeciw spokojowi, przeciw „Okrągłemu Stołowi”, przeciw Solidarności”.

UWAŻAJ!

1. Jeżeli na karcie głosowania do Sejmu pozostawisz więcej niż **jedno** nieskreślone nazwisko **Twój głos będzie nieważny!**
2. Jeżeli na karcie głosowania do Senatu zostawisz więcej niż **dwa** (w woj. warszawskim i katowickim **trzy**) nieskreślone nazwiska – **Twój głos będzie nieważny!**

PAMIĘTAJ!

Nazwiska kandydatów, na których nie chcesz głosować musisz skreślić linią poziomą, każde z osobna. Jeżeli przekreślisz całą kartę – **Twój głos będzie nieważny!**

GŁOSUJ TAK, ABY TWOJE GŁOSY BYŁY WAŻNE!

Przyszłe losy Polski są dziś w Twoich rękach!

KOMITET OBYWATELSKI „SOLIDARNOŚĆ”

Fragment broszury „Jak głosować...”

Działacze z Bieżunia zaopatrzyli w plakaty “Solidarność” RI w Luto-
cinie oraz wszystkie ośrodki zdrowia ZOZ Żuromin¹⁰. Plakaty umieszcza-
no głównie w witrynach sklepowych – naklejane na zewnątrz były szyb-
ko zdzierane. Inne ugrupowania układu kontraktowego – PZPR, ZSL,
SD, a także organizacje społeczne, również przedstawiały swoich kandy-
datów, toteż szare dotychczas ściany i płoty stały się barwne, a z plaka-
tów spoglądały uśmiechnięte twarze przyszłych posłów i senatorów. Nie
było prawie domu, w którym nie znanoby nazwisk kandydatów, na których
zamierzano głosować.

26 maja KO“S” zorganizował spotkanie z kandydatami do sejmu
i senatu Ryszardem Juszkiewiczem i Stanisławem Węglowskim¹¹. Spot-
kanie odbyło się o godz. 19. w wypełnionej po brzegi sali kina “Kalina”.
Zanim przyjechali kandydaci, przez zainstalowane nagłośnienie¹² nada-
wano piosenki partyzanckie i solidarnościowe¹³. Spotkanie otworzyła
Krystyna Iłska. Goście przedstawili program “Solidarności” oraz wła-
sne zamierzenia, po czym padały liczne zapytania na ogół trafne, choć
nie zabrakło pojedynczych niewybrednych ataków nietrzeźwych osób.



Plakacik wyborczy “Solidarność” RI

Nocą, po zakończonym spotkaniu, Stanisława Węglowskiego odwoził do Ciechanowa Jan Ilski. Przed domem, w którym mieszkał przyszły poseł, czuwał patrol MO.

Po doświadczeniach wyborów w PRL, które były z reguły fałszowane, ważnym zadaniem dla KO“S” stał się odpowiedni dobór mężów zaufania i przeszkolenie ich w prawach i obowiązkach. W powołanych przez GRN komisjach wyborczych znalazły się również pojedyncze osoby, na których można było polegać¹⁴. Mężów zaufania wybrano na poszerzonym zebraniu KO. Krystyna Ilska, Alina Truszczyńska i Andrzej Rogowski mieli uczestniczyć w komisji wyborczej w I obwodzie (Biezuń, Strzeszewo, Mak), Andrzej Kraśniewski, Jadwiga Siedlecka i Zbigniew Ratajczyk – w II obwodzie (wioski okolic Bieżunia), Przemysław Gołda i Waldemar Cecelski – w III obwodzie (wioski z rejonu Sławęcina – lokal wyborczy w Sławęcinie). Mężowie zaufania otrzymali instrukcje i byli na szkoleniu w WKO“S” w Ciechanowie. Andrzej Rogowski i Zbigniew Ratajczyk nie otrzymali z Wojewódzkiej Komisji Wyborczej upoważnień mężów zaufania. Nie mogli więc uczestniczyć w pracach komisji wyborczych. KO“S” wyznaczył ich wraz z Zenobią Ilską na łączników.

**TWOJĄ SZANSĄ
SOLIDARNOŚĆ**

WYBORY 1989

Ulotka wyborcza.

Żeby POLSKA
była POLSKA

2 + 2

musi być Zawsze

Cztery

Solidarność

Plakat wyborczy.

PROGRAM WYBORCZY KOMITETU OBYWATELSKIEGO „SOLIDARNOŚĆ”

V

głosuj
na

SOLIDARNOŚĆ

- Lech
Wałęsa

GŁOSUJ NA

V

SOLIDARNOŚĆ

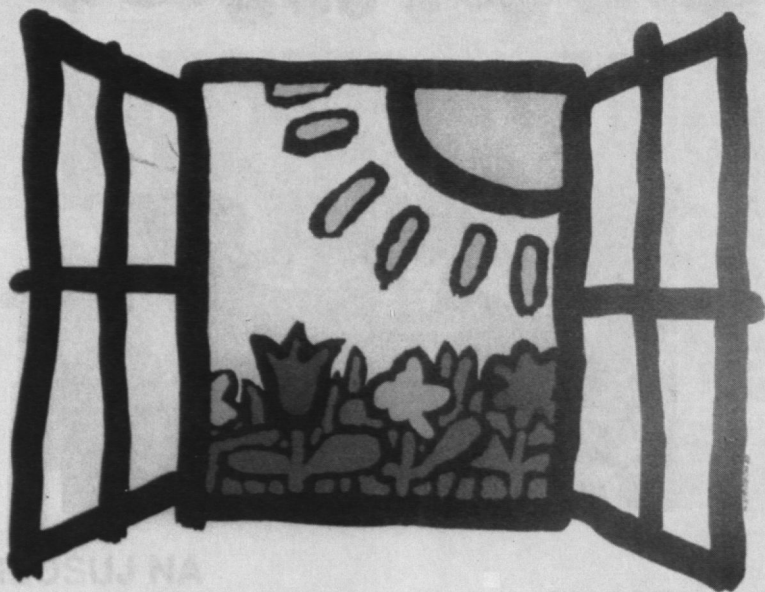
Lech Wałęsa

WYBORY '89

Kopie plakatów wyborczych.

WYBIERZ SWOJĄ POLSKĘ

V



Solidarność

Plakat wyborczy.

SOLIDARNOŚCI



GŁOSUJ NA

RYSZARDA JUSZKIEWICZA

KANDYDATA DO SENATU

LECH WAŁĘSA

Plakat wyborczy Ryszarda Juskiewicza.

SOLIDARNOŚĆ



GŁOSUJ NA

**BENEDYKTA
PSZCZÓŁKOWSKIEGO**

KANDYDATA DO SENATU

LECH WAŁĘSA

Plakat wyborczy Benedykta Pszczółkowskiego.

SOLIDARNOŚĆ



GŁOSUJ NA
STANISŁAWA WĘGŁOWSKIEGO
KANDYDATA DO SEJMU

LECH WAŁĘSA

Plakat wyborczy Stanisława Węglowskiego.

OBWIESZCZENIE

Wojewódzkiej Komisji Wyborczej w Ciechanowie z dnia 11 maja 1989 r.

Na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Ordynacja wyborcza do Senatu (Dz.U. Nr 19, poz. 103) i art. 48 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej X kadencji, na lata 1989 — 1993 (Dz.U. Nr 19, poz. 102) Wojewódzka Komisja Wyborcza podaje do wiadomości dane o kandydatach na senatorów wybieranych w okręgu wyborczym obejmującym obszar województwa ciechanowskiego:

1. **Bienkowski Romuald** — lat 56, lekarz-chirurg, Zespół Opieki Zdrowotnej w Pułtusk, zam. Pułtusk
2. **Chodkowska Helena** — lat 42, pedagog, Centralny Komitet Stronnictwa Demokratycznego w Warszawie, zam. Ciechanów
3. **RYSZARD JUNZKIEWICZ** — lat 61, emerytowany sędzia, historyk, pisarz, zam. Miawa, K.O. „Solidarność”
4. **Karuliak Krzysztof** — lat 42, nauczyciel, Liceum Ogólnokształcące w Płońsku, zam. Płońsk
5. **Krysiak Sławomir** — lat 33, ekonomista, Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk, zam. Pułtusk
6. **Palinski Ireneusz** — lat 57, technik budowlany, Rzemieślniczy Zakład Stolarski w Ciechanowie, zam. Ciechanów
7. **BENEDYKT PSZCZÓŁKOWSKI** — lat 38, rolnik, własne gospodarstwo rolne w Pszczółkach Górnych gm. Grudusk, zam. Pszczółki Górne
8. **Sienkowski Kazimierz** — lat 44, inżynier mechanik, Fabryka Sprzętu Oświetleniowego i Urządzeń Technologicznych „Polam” w Pułtusk, zam. Pułtusk
9. **Żelichowski Stanisław** — lat 45, leśnik, Nadleśnictwo Grudusk, gm. Ilowo-Osada, zam. Ilowo-Osada, członek Związku Rolniczego Stronnictwa Ludowego

Przewodniczący
Wojewódzkiej Komisji Wyborczej

Jożef Malinowski

Obwieszczenie WKW w Ciechanowie z 11 maja 1989 r.

OBWIESZCZENIE

Okręgowej Komisji Wyborczej w Ciechanowie z dnia 12 maja 1989 roku

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku — Ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej X kadencji, w latach 1989—1993 (Dz.U. Nr 18, poz. 102) Okręgowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości dane o kandydatach na posłów wybieranych w okręgu wyborczym Nr 17.

PZPR
Mandat Nr 64

1. Chęcińska Irena
lat 46, prawnik, Oddział Wojskowej Różnicy Społecznej Wydziału „Prasa-Radiotelefony” w Ciechanowie zam. w Ciechanowie.

2. Lewicki Jan
lat 47, inżynier maszyn, Spółdzielca Pracy „Młodość” w Dobroszynie, zam. w Dobroszynie.

3. Przygodzki Henryk
lat 54, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Parczy, zam. w Parczach gm. Opatów.

4. Sigalowska Magdalena
Boguska

lat 49, pedagog, Wydział Szkoły Zespołu w Ciechanowie, zam. w Ciechanowie.

PZPR
Mandat Nr 65

1. Bertonowicz Danieł
lat 35, nauczyciel, Ciechanowska Chłopska Zwiazku Harcerstwa Polskiego, zam. w Strzegowie.

2. Jędrzejewski Leszek
lat 36, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Miłki, zam. w Mińsku gm. Iłowo.

3. Pleśki Ryszard
lat 53, ekonomista, Oddział Wojskowej Banku Gospodarki Żywnościowej w Ciechanowie, zam. w Ciechanowie.

4. Szczerbowski-Wiktor Jan
lat 53, starym rolnik, Państwowe Gospodarstwo Rolne w Strzegowie, zam. w Mińsku.

ZSL
Mandat Nr 66

1. Chrzastowski Witold
lat 30, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Wąsosz, zam. w Lipielach Starych gm. Puklusk, członek Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, członek Związku Młodzieży Wiejskiej.

2. Nadrowski Edward
lat 61, emerytowany robotniczy, zam. w Mińsku gm. Dobroszyna, członek Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

3. Walekiewicz Mirosław
lat 53, inżynier ekonomista, Spółdzielca Pracy „Młodość” w Anieliczym, Tereszków, powiat w Puławku, zam. w Puławku, członek Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

Uch.S
Mandat Nr 67

1. Jeroz Urszula Wanda
lat 42, pielęgniarka, Zubek w Płońsku, zam. w Płońsku.

2. Rytziwski Eugeniusz Grzegorz
lat 57, emerytowany nauczyciel, zam. w Sębkach, gm. Dzierżyna.

Bucpor-fujini
Mandat Nr 68

1. Kociłłowicz Renata Feliks
lat 39, historyk-muzejnik, Muzeum Historii Kultury Materialnej Miasteczka w Białym, zam. w Białym.

2. Meczarski Stanisław
lat 57, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Pęty, zam. w Pętach gm. Pacyna.

3. Perowski Jan

lat 36, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Białut, zam. w Białym.

4. Sosnowski Ireneusz

lat 53, rolnik, własne gospodarstwo rolne we wsi Brzeźno, zam. w Brzeźnach gm. Białoszed.

5. Węglowski Stanisław

lat 51, geodeta, Oddział Wojskowej Banku Gospodarki Żywnościowej w Ciechanowie, zam. w Ciechanowie, Komitet Obywatelski „Młodość” Wyprowadnia Ciechanowskiego.

STANAW
WĘGLOWSKI

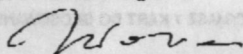
Przewodzący
Okręgowej Komisji Wyborczej

J. Danielska Kłodzińska

Obwieszczenie OKW w Ciechanowie z 12 maja 1989 r.

WYBORY 1989

MUSIMY WYGRAĆ!



(Lech Wałęsa)

Wybieram Polskę Wolną

Z godnością i rozważą głosuje

na **SOLIDARNOŚĆ**

Moimi kandydatami są:

- do Sejmu - **STANISŁAW WĘGŁOWSKI**
do Senatu - **RYSZARD JUSZKIEWICZ**
i **BENEDYKT PSZCZÓŁKOWSKI**

Szczęść im Boże!

**STANISŁAW
WĘGŁOWSKI**

SOLIDARNOŚĆ

**RYSZARD
JUSZKIEWICZ**

SOLIDARNOŚĆ

**BENEDYKT
PSZCZÓŁKOWSKI**

SOLIDARNOŚĆ

Kopie ulotek wyborczych.

WYBORCO !

JEŻELI CHCESZ GŁOSOWAĆ NA KANDYDATÓW KOMITETU OBYWATELSKIEGO "SOLIDARNOŚĆ"

ZAPAMIĘTAJ I ZAPISZ I PRZEKAŻ INNYM !

W LOKALU WYBORCZYM OTRZYMASZ 7 KART DO GŁOSOWANIA:

• **JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI KANDYDATÓW DO SENATU.**

ZOSTAW NA NIEJ NIE SKREŚLONE TYLKO DWA NAZWISKA NASZYCH KANDYDATÓW:

**RYSZARD JUSZKIEWICZ
BENEDYKT PSZCZÓLKOWSKI**

WSZYSTKIE POZOSTAŁE NAZWISKA NA TEJ KARCIE SKREŚL.

• **JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI BEZPARTYJNYCH KANDYDATÓW DO SEJMU.**

NA TEJ KARCIE NASZYM KANDYDATEM JEST:

STANISŁAW WĘGLÓWSKI NUMER MANDATU 68

WSZYSTKIE POZOSTAŁE NAZWISKA NA TEJ KARCIE SKREŚL.

• **JEDNĄ KARTĘ Z NAZWISKAMI 36 KANDYDATÓW DO SEJMU Z LISTY PARTYJNO-RZĄDOWEJ.**

NA TEJ KARCIE NIE MA NASZYCH KANDYDATÓW.

**TWÓJ GŁOS BĘDZIE WAŻNY NIEZALEŻNIE OD LICZBY SKREŚLEŃ, NAWET
WTEDY, GDY SKREŚLISZ WSZYSTKIE NAZWISKA NA TEJ KARCIE.**

• **CZTERY KARTY Z NAZWISKAMI KANDYDATÓW STRONY KOALICYJNO-RZĄDOWEJ DO SEJMU.**

NA TYCH KARTACH NIE MA NASZYCH KANDYDATÓW.

**TWÓJ GŁOS BĘDZIE WAŻNY NAWET WTEDY, GDY NA KAŻDEJ Z TYCH
KART SKREŚLISZ WSZYSTKIE NAZWISKA.**

**PAMIĘTAJ I NAZWISKA KANDYDATÓW, NA KTÓRYCH NIE CHCESZ GŁOSOWAĆ SKREŚLAJ DOKŁADNIE
LINIĄ POZIOMĄ, KAŻDE Z OSOBNA.**

GŁOSUJ TAK, ŻEBY WSZYSTKIE TWOJE GŁOSY BYŁY WAŻNE.

**KOMITET OBYWATELSKI
„SOLIDARNOŚĆ”**

Ulotka KO”S” z objaśnieniem zasad głosowania w okręgu wyborczym nr 17.

WYBORY 89

SEJM



SENAT



SOLIDARNOŚĆ

Ulotki wyborcze kandydatów KO"S" do sejmu i senatu.

Głosuj na "Solidarność"

Solidarność

Nasi kandydaci:

Na senatorów:

Ryszard Juszkiewicz

Benedykt Pszczółkowski

Na posła do sejmu - mandat nr.68

Stanisław Węglowski

.....
Pozostałe nazwiska skreśl !!

Ulotka wyborcza wykonana przez KO"S" w Bieżuniu.

Nie ma wolności bez

~~Solidarności~~

Żeby było inaczej
i lepiej

musimy te wybory

WYGRAĆ!

~~Solidarności~~

Plakat wyborczy sporządzony przez KO"S" w Bieżuniu.

Kandydaci na senatorów:

RYSZARD

Solidarność

JUSZKIEWICZ

BENEDYKT

PSZCZÓŁKOWSKI

Mandat nr. 68

Kandydat na posła:

STANISŁAW

Solidarność

WĘGŁOWSKI

Plakaty wyborcze kandydatów "Solidarność" do sejmu i senatu sporządzone przez KO"S" w Bieżuniu.

Z odbiorem upoważnień dla mężów zaufania zaistniał poważny kłopot. Upoważnienia rozdano w WKO“S” 2 czerwca (w piątek) wieczorem. Przywieziono je w kopertach dla poszczególnych gmin z Wojewódzkiej Komisji Wyborczej. Okazało się, że brak na nich pieczęci WKW, bez której były nieważne. W efekcie żaden mąż zaufania z “Solidarności” nie uczestniczyłby w pracach komisji wyborczych. Nietrudno przewidzieć, jak wyglądałyby wówczas wyniki wyborów. Ostra interwencja Jana i Zenobii Ilskich oraz Klause Semmlera z Żuromina doprowadziły do korzystnego rezultatu – upoważnienia zostały uprawomocnione pieczęcią Wojewódzkiej Komisji Wyborczej¹⁵.

Wybory były dla członków KO“S” prawdziwym przeżyciem. Czuli na sobie odpowiedzialność za prawdziwość wyników, a tym samym za to, jakich posłów i senatorów będziemy mieli w parlamencie. Po raz pierwszy po wojnie wynik wyborów miał zależeć wyłącznie od woli wyborców.

W dniu wyborów 4 czerwca 1989 r. mężowie zaufania “Solidarności” szli do lokali wyborczych z wielką ostrożnością. Należało przewidywać różne działania ze strony patroli MO, które mogłyby utrudnić, a nawet uniemożliwić dotarcie do celu. Od samego rana mężowie zaufania byli obecni

Uwaga!

26 maja (piątek) o godz. 19⁰⁰

w kinie „Kalina” w Bieżuniu

odbędzie się spotkanie z kandydatami



Dympatyków oraz zainteresowanych

serdecznie zapraszamy.

Afisz KO“S” w Bieżuniu z zaproszeniem na spotkanie przedwyborcze z kandydatami “Solidarności”.

Okręg wyborczy obejmujący

1989-05-29

województwo **ciechanowskie**

(data)

Wojewódzka Komisja Wyborcza

w **Ciechanowie**

UPOWAŻNIENIE

Obywatel **Ilska Krystyna**

(nazwisko i imię, adres)

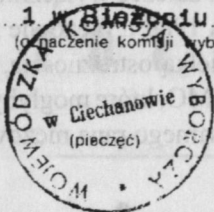
zam. Bieżuń

jest uprawniony do pełnienia funkcji męża zaufania w wyborach do Senatu

Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w **Obwodowej Komisji**

Wyborczej Nr 1 w Bieżuniu

(oznaczenie komisji wyborczej)



Przewodniczący

Wojewódzkiej Komisji Wyborczej

Ilska Krystyna

Mąż Zaufania

w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 1

Bieżuniu

Upoważnienie i plakietka męża zaufania.

przy pracach przygotowawczych, jak wstępne liczenie kart do głosowania i sprawdzanie urn wyborczych. Stali za plecami wydających karty członków komisji i patrzyli im na ręce. Dopilnowali prawidłowości liczenia głosów, sporządzenia i wywieszenia obwieszczeń o wynikach głosowania oraz dostarczenia głosów do Wojewódzkiej Komisji Wyborczej. Dla dwóch osób działających w poszczególnych komisjach było to zadanie trudne. Pełną satysfakcję dawał fakt niedopuszczenia do żadnej manipulacji.

Udział w wyborach w gminie Biezuń wzięło 61% uprawnionych, a w obwodzie I (Biezuń, Mak, Strzeszewo) – 75%. Dużo, bo aż 21%, było głosów nieważnych. Spowodował to skomplikowany sposób głosowania – każdy głosujący musiał wypełnić 7 list wyborczych, skreślając wszystkich niechcianych kandydatów poziomą linią. Wybrany zostawał kandydat, który otrzymał więcej niż 50% ważnych głosów. Wszyscy kandydaci “Solidarności” przekroczyli ten pułap, osiągając następujące wyniki: Benedykt Pszczółkowski – 71,8%, Ryszard Juszkiewicz – 67%, Stanisław Węglowski – 64,8%. Podobnie ukształtowały się wyniki w całym województwie. Kandydaci “S” zostali więc wybrani do parlamentu.

Drugą turę wyborów zarządzono na 18 czerwca 1989 r. Wybierano posłów z list partyjno-rządowych. Klucz wyborczy zmieniono. Wybrany zostawał kandydat, który otrzymał największą ilość głosów bez względu na ich ilość. Przedstawiciele KO“S” w Biezuniu nie uczestniczyli tym razem w pracach komisji wyborczych.

W gminie Biezuń, podobnie jak w całym kraju, wygranie wyborów było wielkim świętem przeważającej części społeczeństwa popierającej odnowę.

Wyniki wyborów do senatu i sejmu z dn. 4 czerwca 1989 r.

Obwód	Bieguni 1 + 2 + 3		
Uprawionych do głosowania	13,8%	157	1186 = 4090
Oddanych głosów w/s list	1044	816	634 = 2494

o sejm:

Mandat nr. 4			Mandat nr. 5				
Głosów nieważnych	201	211	214	208	206	200	
Głosów całk. skreślonych	342	342	28	440	278		
Chojnacki	354	115	85	Bartosiewicz	160	58	69
Kawicki	30	45	28	Jędrzejewski	54	52	32
Traypódski	28	52	35	Łidek	116	68	41
Łopkowska	58	39	30	Sczerbowicz	36	40	31

Mandat nr. 6			Mandat nr. 7				
Głosów nieważnych	141	127	126	153	127	150	
Głosów całk. skreślonych	298	298	261	445	255		
Chrzastowski	130	73	65	Jarosz	273	129	145
Madziatowski	154	90	86	Fydowski	82	49	81
Malickiewicz	80	44	41				

Mandat nr. 8			
Głosów nieważnych	180	147	188
Głosów całk. skreślonych	84	84	36
Łochanowicz	93	30	52
Łopkowski	63	30	20
Porłowski	106	39	43
Łocnowski	19	6	10
Łegowski	188	123	282
	57,2%	42,5%	63,6%

= - p.m.w. 48,64,8%

o senatu:

Głosów nieważnych	165	124	156
Głosów całk. skreślonych	36	36	
Eisikowski	22	15	18
Chodkowska	43	24	44
Jankiewicz	542	514	306
Parulak	68	11	24
Krysiak	11	6	10
Faliński	39	8	14
Paszczkiewicz	579	561	324
Łiankowski	38	23	27
Kolichowski	152	44	26

Wyniki głosowania na listę krajową - na oddzielnej karcie !!

Wyniki głosowania w Bieguniu w obwodach wyborczych 1, 2 i 3 w wyborach do sejmu i senatu w dniu 4 czerwca 1989 r.

I N F O R M A C J A

Na podstawie art. 73 ust. 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. - Ordynacja Wyborcza do Sejmu PRL X Kadencji na I tery 1989 - 1993, /Dz.U.Nr 19, poz. 102/ - Obwodowa Komisja Wyborcza Nr w podaje do wiadomości wyniki głosowania na posłów wybieranych z okręgu wyborczego NR 17.

MANDAT NR 54

a/ oddano kart do głosowania	816
b/ głosów nieważnych	211
c/ głosów ważnych	605
d/ poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów:	
1. CHOJNACKA IRENA	115
2. LEWICKI JAN	145 52
3. PRZYGOŹKI HEJRYK	6
4. STEPKOWSKA MAGDALENA BOGUMIŁA	39

MANDAT NR 57

a/ oddano kart do głosowania	816
b/ głosów nieważnych	177
c/ głosów ważnych	639
d/ poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów:	
1. JAROSZ URZSZULA WANDA	169
2. RYKOZWSKI EUGENIUSZ GRZEGORZ	78

MANDAT NR 58

a/ oddano kart do głosowania	818
b/ głosów nieważnych	149
c/ głosów ważnych	671
d/ poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów:	
1. KOCHANOWICZ ROMAN FELIKS	30
2. MACZEWSKI STANISŁAW	30
3. PERŁOWSKI JAN	53
4. SOSNOWSKI IRENEUSZ	6
5. WĘGŁOWSKI STANISŁAW	493

MANDAT NR 59

a/ oddano kart do głosowania	815
b/ głosów nieważnych	206
c/ głosów ważnych	609
d/ poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów:	
1. BARTOSIEWICZ DANIEL	58
2. OJÓRZEJOWSKI LESZEK	52
3. PIDEK RYSZARD	68
4. SZCZERBOWICZ-WIECZÓR JAN	40

MANDAT NR 65

a/ oddano kart do głosowania	813
b/ głosów nieważnych	187
c/ głosów ważnych	626
d/ poszczególni kandydaci otrzymali następujące liczby głosów:	
1. CHRZANOWSKI WITOLD	97
2. NADRATOWSKI EDWARD	90
3. MAŁEŃKIEWICZ MIECZYSLAW	74

PRZEWOZNICZĄCY
OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

[Podpis]
.....
.....

Plakat Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Bieżuniu z informacją o wynikach głosowania na posłów.

I N F O R M A C J A

=====

Na podstawie art. 73 ust. 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Ordynacja wyborcza do Sejnu PRL X Kadencji na lata 1989 - 1993 / Dz.U. Nr 19, poz. 102 / i art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Ordynacja wyborcza do Senatu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej / Dz.U. Nr 19, poz. 103 / - Obwodowa Komisja Wyborcza Nr ... 2 ... w Bieżuniu podaje do wiadomości wyniki głosowania na senatorów wybieranych w okręgu wyborczym obejmującym obszar województwa ciechanowskiego.

a/ oddano kart do głosowania 814

b/ głosów nieważnych 124

c/ głosów ważnych 690

d/ poszczególni kandydaci otrzymali następującą liczbę głosów:

1. Bienkowski Romuald 15

2. Chodkowska Helena 24

3. Juszczewicz Ryszard 514

4. Karulak Krzysztof 11

5. Krysiak Sławomir 6

6. Paliński Ireneusz 8

7. Pszczołkowski Benedykt 567

8. Sienkowski Kazimierz 15

9. Żelichowski Stanisław 44

Przewodniczący
Obwodowej Komisji Wyborczej

[Podpis]

Plakat Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2 w Bieżuniu z informacją o wynikach głosowania na senatorów.

OBWIESZCZENIE

Okręgowej Komisji Wyborczej w Ciechanowie z dnia 6 czerwca 1989 r.

Na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku — Ordynacja Wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej X kadencji, na lata 1989—1993 (Dz.U. Nr 19, poz. 102) Okręgowa Komisja Wyborcza podaje do wiadomości, że w dniu 18 czerwca 1989 r. w okręgu wyborczym Nr 17 zostanie przeprowadzone ponowne głosowanie, w którym kandydują do mandatów nieobsadzonych w głosowaniu w dniu 4 czerwca br. następujące osoby:

Mandat Nr 64	Mandat Nr 65	Mandat Nr 66	Mandat Nr 67
1. Chojnacka Irena	1. Bartosiewicz Daniel	1. Chrzanowski Witold	1. Jarosz Urszula Wanda
2. Lewicki Jan	2. Pidek Ryszard	2. Nadratowski Edward	2. Rydzewski Eugeniusz Grzegorz

Ponowne głosowanie odbędzie się w godzinach od 6.00 do 22.00 w tych samych lokalach wyborczych. Uprawnionymi do udziału w ponownym głosowaniu są wszyscy wyborcy z okręgu wyborczego, którzy byli uprawnieni do udziału w wyborach w dniu 4 czerwca 1989 roku.

Przewodniczący
Okręgowej Komisji Wyborczej

(-) Danieła Kędziarska

Kopia obwieszczenia Okręgowej Komisji Wyborczej w Ciechanowie.